

Nemocnice v Kocourkově
U nemocnice 1
550 00 Kocourkov

Stěžovatelé
Eva a Petr Novákoví
oba bytem Brněnská 20
600 00 Brno

(v případě poplatku za přítomnost otce u porodu může být rodička, otec dítěte, nebo oba, v případě poplatku za přítomnost jiné osoby by stěžovatelkou měla být rodička)

V Brně dne 28. 4. 2016

Stížnost a žádost o vrácení poplatku za přítomnost otce u porodu

(pokud se nejedná o přítomnost otce, ale jiné osoby, pozměňte to v textu stížnosti a smažte část o právech otce jako zákonného zástupce)

Vážená paní, vážený pane,

dne 1. 3. 2014 jsem nastoupila k porodu na gynekologicko-porodnické oddělení vaší nemocnice. Za přítomnost otce u porodu po nás bylo požadováno zaplacení poplatku ve výši 500 Kč. Vyžadování tohoto poplatku považuji za nezákonné, proto proti vašemu postupu tímto podávám stížnost podle § 93 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování. Zároveň žádám o vrácení poplatku za přítomnost otce u porodu, neboť požadováním platby bez právního důvodu došlo k bezdůvodnému obohacení vaší nemocnice.

Právní názor Ústavního soudu

Podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 3035/15¹ nemůže být sama přítomnost doprovodu u porodu zatížena poplatkovou povinností. Nelze ji podmínit ani úhradou běžných výdajů na provoz zdravotnického zařízení, do kterých patří i (jednorázový) hygienický oděv, dezinfekční prostředky, rouška či návleky na boty. Platby spojené s účastí jiné osoby u porodu lze vybírat výhradě za plnění, která jsou poskytována nad rámec povinností podle zákona a ohledně těchto služeb je nutno dát dotčené osobě prostor k vyjádření, zda má o službu zájem. Pouze ohledně specifických služeb či úkonů, které z povahy věci musí být poskytnuty, lze požadovat úhradu, ale výše platby musí být alespoň rámcově přiměřená a nesmí být v diametrálním nepoměru k pořizovací ceně, potřebnému rozsahu a skutečně poskytnutým úkonům.

V našem případě ovšem nedošlo k poskytnutí žádného úkonu, který by mohl být zpoplatněn. Jak uvedl Ústavní soud, poskytnutí hygienických pomůcek je součástí provozních nákladů nemocnice, které jsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění. Ani žádné další či nadstandardní služby a úkony personálu jsme si nevyžádali, a pokud jsou součástí kalkulace nákladů, pak jde pouze o záminku k vybrání nezákonného poplatku. Naopak přítomnost otce u porodu v našem případě

---

¹ Viz tisková zpráva Ústavního soudu: <http://www.usoud.cz/aktualne/pritomnost-otce-u-porodu-sama-o-sobe-nemuze-byt-zatizena-poplatkovou-povinnosti>

přispěla k tomu, že se váš personál nemusel rodiče tolik věnovat a mohl se věnovat jiným činnostem (péče o jiné rodičky, vyplňování zdravotnické dokumentace apod., takže přítomnost otce u porodu náklady nemocnice mohla jediné snížit.

Práva zákonného zástupce

Otec dítěte je již od momentu jeho narození jeho zákonným zástupcem, který je nositel rodičovských práv a povinností. Otec dítěte spolu s matkou má tudíž mimo jiné právo rozhodovat o péči poskytované novorozenci. Novorozenec jako nezletilý pacient má v § 28 odst. 3 písm. e) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, zaručeno právo na nepřetržitou přítomnost zákonného zástupce. Otcí dítěte proto nemůže být bráněno v přítomnosti u porodu svého dítěte, ani ji nelze podmiňovat zaplacením poplatku.

Doporučení Světové zdravotnické organizace

Přítomnost doprovázející osoby, kterou si žena zvolí, u porodu je Světovou zdravotnickou organizací² vyhodnocena jako jednoznačně prospěšná praktika, která by měla být podporována. Doporučení Světové zdravotnické organizace uvádí, že *„žena by měla být při porodu doprovázena osobami, kterým důvěřuje a s kterými se cítí dobře: partnerem, přítelkyní, doulou nebo porodní asistentkou“*. Přítomnost zvoleného doprovodu je tedy postupem lege artis, kterému nemocnice nemůže bránit. Podmiňování této přítomnosti vybíráním poplatku je formou odrazování od prospěšné praxe, což je postupem non lege artis. Kromě toho je přítomnost zvolené osoby i určitou zárukou, že budou během porodu respektována práva rodičky.

Na základě výše uvedeného vás žádám o vyřízení této stížnosti a o vrácení poplatku ve výši 500 Kč na můj bankovní účet č. 45895162/0100, a to do 14 dní od doručení této stížnosti, která je zároveň předžalobní výzvou.

S pozdravem

(Vlastnoruční podpisy stěžovatelů)

Eva Nováková

Petr Novák

---

² Světová zdravotnická organizace. Péče v průběhu normálního porodu: praktická příručka.

Dostupné z http://www.who.int/reproductivehealth/publications/maternal_perinatal_health/MSM_96_24_en/